Raadsbijdrage CDA Zwolle – Begroting 2026

Voorzitter,

We bouwen samen met trots aan Zwolle. Dat doen we in een tijd waarin de stad groeit, de ambities groot zijn en de ruimte – letterlijk én financieel – steeds schaarser wordt. Het CDA is blij dat deze begroting vasthoudt aan de koers die we samen hebben ingezet, met onze stem voor de PPN: investeren in sport, gezondheid, wonen en sterke wijken.

Zwolle blijft een stad waar mensen elkaar kennen, helpen en samen de schouders eronder zetten. Dat zien we terug in deze begroting, en dat waarderen we. Het is echter wel een stevige klus om al die plannen straks echt in de stad zichtbaar te maken. Dat vraagt niet alleen om geld, maar ook om tempo, keuzes en uitvoeringskracht. **Minder praten, meer doen – voor Zwolle.** (VVD) Daar kom ik zo nog even op terug.

Sport en vitaliteit

Voorzitter, sport verbindt mensen. En het houdt onze stad vitaal – jong én oud. Het CDA is dan ook blij met de bevriezing van de huur van binnensportaccommodaties. **We investeren in jong en oud, dichtbij huis en in de wijk.** (ChristenUnie) De bevriezing is een eerste goede stap om sporten betaalbaar te houden. Maar nog steeds loopt Zwolle uit de pas met hele hoge huren en het blijft een tijdelijke maatregel. We willen graag weten en dat is een vraag aan de wethouder: wat is het vervolg? Sport moet structureel bereikbaar blijven voor iedereen – ook voor gezinnen die het nu al lastig hebben.

We vinden het belangrijk dat er naast accommodaties ook aandacht blijft voor de buitenruimte. De speeltuinen die in elke wijk vernieuwd of inclusiever worden gemaakt, dragen bij aan ontmoeting en gezondheid. **Dankzij onze motie investeren we in inclusieve speeltuinen waar ieder kind welkom is.** (GroenLinks)

En natuurlijk zijn we blij met de nieuwe fietsenstalling bij station Stadshagen – een concreet CDA-idee dat het makkelijker maakt om goed met het OV te reizen. Dat is investeren in beweging en vitaliteit.

Maar het zijn vooral de mensen die het verschil maken – de vrijwilliger op de zaterdagmorgen, de coach die kinderen motiveert, de jongere die zijn tijd geeft aan een ander. Die inzet willen we zien, steunen en vieren.

Daarom willen we vandaag speciaal de motie Kinderlintje indienen: een mooi Zwols complimet waarmee we jonge vrijwilligers eren die zich inzetten voor een ander. **We bouwen samen aan een stad die sociaal, duurzaam en leefbaar blijft voor iedereen. (PvdA)** Een vitale stad is niet alleen fysiek gezond, maar ook sociaal gezond – en daar hoort waardering bij voor iedereen die daaraan bijdraagt. Ook onze kinderen!

Ook bij de scouting leren circa 1000 Zwolse kinderen om te zien naar elkaar en respect voor de natuur te hebben. Het bevreemdt ons dan ook ten zeerste dat de scoutingverenigingen onlangs van de gemeente een brief hebben gekregen met enorme verhogingen voor de erfpacht, maar waar niet gesproken wordt over de aan hen in 2024 toegezegde compensatie. We zullen hier op een later moment op terugkomen, maar dit kan echt niet.

Wonen – blij met de richting, maar vaart nodig

Dan wonen, voorzitter. Het CDA is blij met de duidelijke richting: bouwen voor alle doelgroepen en investeren in sterke, gemengde wijken. En we zien dat de vaart er steeds beter in komt. Het CDA

vindt het jammer dat we de 1000 woningen dit jaar nog niet halen, maar we komen wel steeds dichterbij. Dat is een positieve trend die we willen en moeten vasthouden. En voor het CDA gaat woningbouw niet alleen over aantallen, maar over kwaliteit van samenleven. Over buurten waar mensen zich thuis voelen, elkaar groeten en verantwoordelijkheid nemen voor hun omgeving.

Zwolle investeert in de toekomst. Door duidelijke keuzes te maken die Zwolle bereikbaar, duurzaam en sociaal houden. (D66) We zien dat de gebiedsvisies in voorbereiding zijn, en dat is goed. Maar we roepen het college op om waar mogelijk alvast te starten met de eerste stappen in de uitvoering. We hebben in Zwolle simpelweg geen tijd te verliezen. Hoe kijkt het college daar naar? In hoeverre wordt bijvoorbeeld parallel plannen al doorgevoerd en wat brengt dat voor een tijdwinst? En we blijven oproepen om bij het opstellen van deze gebiedsvisies bewoners en wijkverenigingen nauw te betrekken. Dit verhoogt het tempo ook en het draagvlak.

Daarnaast willen we dat er slim wordt omgegaan met de ruimte die we al hebben. Het beter benutten van bestaande panden, bijvoorbeeld door wonen boven winkels waar veel leegstand is, kan echt helpen. Is het college bekend met de recente onthullingen over leegstand boven winkels en ziet ze daar mogelijkheden?

Van inzicht naar focus
Voorzitter, het is goed dat we bij deze begroting eindelijk ook een raadsbrief hebben gekregen over het traject *Van inzicht naar focus.* De organisatie presenteert daarin besparingen van 7 miljoen structureel en 6 miljoen incidenteel. Dat is mooi, maar we vinden het eerlijk gezegd ook een beetje teleurstellend. Veel van deze bedragen komen uit eenmalige boekhoudkundige ingrepen – zoals het doorlichten van reserves en het aanpassen van afschrijvingstermijnen – en nog niet uit echte verbeteringen in de organisatie.

We reserveren jaarlijks forse bedragen voor projecten, maar zien dat uitvoering regelmatig stokt door gebrek aan menskracht – bijvoorbeeld bij infrastructurele projecten als de Rhijnvis Feithlaan en de Scheldelaan. We hebben heel veel kredieten op de plank liggen, maar is het realistisch dat deze tot uitvoering komen, vanwege een gebrek aan vooral technisch personeel? Heeft het college wel een goed beeld hoe we dat stuwmeer van kredieten weg gaan werken?

Economie, energie en uitvoering
Zwolle groeit, maar de netcongestie zetten die groei onder druk. Bedrijventerreinen als Voorst, OBV en Marslanden merken dat direct – bedrijven kunnen niet uitbreiden omdat er letterlijk geen stroom is. We hebben de afgelopen jaren flink in deze bedrijventerreinen geïnvesteerd, maar dat houdt op na 2026. Daarom dienen we vandaag de motie **'Evalueer de versterking bedrijventerreinen toekomstgericht'** in.

Samen bouwen we aan een stad waar kansen afhangen van inzet en ideeën. (Volt) Die zekerheid vraagt ook om betrouwbare energie, sterke economie en slimme samenwerking met ondernemers. Alleen samen – overheid, ondernemers en inwoners – kunnen we de energie- en ruimtevraagstukken van morgen oplossen. We willen daarom dat de gemeente samen met bedrijven bekijkt hoe we vasthouden wat is opgebouwd, en hoe we toekomstgericht kunnen blijven investeren – óók als de energienetten knellen.

Leefbaarheid en omzien naar elkaar
Voorzitter, het CDA is blij met de investeringen in speeltuinen en in ontmoetingsplekken in de stad. Dat zijn de plekken waar Zwolle leeft, waar mensen elkaar tegenkomen en waar samenleven vanzelfsprekend is. **Een leefbaar Zwolle, nu én in de toekomst: daar staan wij voor.** (Partij voor de Dieren) Maar ook daar geldt: we zijn er nog niet. Neem de zomerkermis. Mooi dat er opnieuw geld

voor is gereserveerd, maar het moet uiteindelijk weer een voorziening worden die zichzelf kan dragen.

Verder zien we dat er bovenop de Natuurinvesteringsagenda opnieuw extra middelen zijn toegevoegd. Dat zijn forse bedragen, structureel en incidenteel. Het CDA wil eerst inzicht in de besteding van deze middelen, voordat ze worden uitgegeven.

Maar ook vragen we aandacht voor de kwaliteit van de groene omgeving in het buitengebied. Er wordt in de begroting maar €40.000 euro gereserveerd voor het zogenaamde KGO beleid, waarbij aandacht is voor klimaat, energie, stikstof, vrijetijdseconomie, de agrarische sector en erftransformaties, maar er is geen geld voor de uitvoering ervan. Zou het niet veel logischer zijn de gelden die we jaarlijks ontvangen voor de landelijke beëindigingsregeling veehouderij-locaties (dit jaar € 37000) te reserveren voor uitvoering van het KGO-beleid en niet te storten in de algemene middelen. Dat komt dan wel heel dicht bij het doel waarvoor we ze ontvangen.

Tot slot, voorzitter, over afval en grondstoffen: We schrikken van het hoge aantal bijplaatsingen – ruim 17.000 dit jaar – en vragen ons af hoeveel daarvan komt door meldingen en hoeveel door echte overtredingen. En we willen niet nogmaals de gratis hoeveelheid grof afval verlagen van 350 naar 200 kilo zonder eerst te weten wat de vorige verlaging heeft opgeleverd. Laten we eerst evalueren, dan besluiten. Graag een reactie van het college.

Vergrijzing
Voorzitter, Zwolle vergrijst. Dat is de realiteit waar we ons als stad op moeten voorbereiden. In de Perspectiefnota is dat nog nadrukkelijk benoemd als één van de maatschappelijke opgaven, maar in deze begroting missen we die doorvertaling. We moeten aan de slag v**oor de Zwollenaar van nu en die van de toekomst.** (Swollwacht) We vragen het college om te laten zien hoe we ouderen helpen om zelfstandig te blijven wonen in hun eigen wijk, in een omgeving die veilig en toegankelijk is. En om dat in de sociale basis ook financieel te onderbouwen in de volgende PPN. Ooit heeft het college toegezegd om in wijken zogenaamde comfortroutes aan te leggen tussen locaties waar veel ouderen wonen en voorzieningen zoals winkel- gezondheidscentra. Dit is wellicht wel de tijd om dit onder de loep te nemen.

Tot slot

Voorzitter, Misschien had u het door. Ik geef eerlijk toe: we hebben een paar zinnen van andere partijen geleend. Uit de stukjes in *de Swollenaer.* Misschien heeft u ze herkent. Dat was niet zomaar, maar om te laten zien dat we ook best veel overeenkomsten kunnen vinden in wat we willen voor Zwolle... We bouwen allemaal met trots aan dezelfde stad. We doen het alleen in onze eigen taal. En dat – vindt het CDA – ís samen bouwen aan Zwolle.